

การพัฒนาระบบเบิกจ่ายวัสดุ สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Materials disbursement system development in Department of Biology, Faculty of Science, Khon Kaen University

ธันยรัศมี สุริจันทร์¹, บังอร ละเอียดอง²

^{1, 2} คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาชีววิทยา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาระบบเบิกจ่ายวัสดุ 2) เพื่อประเมินคุณภาพระบบเบิกจ่ายวัสดุ และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบเบิกจ่ายวัสดุ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้ใช้งานระบบ ได้แก่ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษาบัณฑิตศึกษา และนักศึกษาปริญญาตรี ที่มาใช้บริการเบิกจ่ายวัสดุ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ระบบเบิกจ่ายวัสดุ แบบประเมินคุณภาพของระบบ และแบบประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบ การพัฒนาระบบใช้กระบวนการพัฒนาแบบ SDLC โดยใช้ภาษา PHP และเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล MySQL ผลการวิจัยพบว่า 1) ระบบเบิกจ่ายวัสดุที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพ ผู้ใช้งานสามารถตรวจสอบและดำเนินการด้านการเบิกจ่ายวัสดุได้ด้วยตนเองแบบออนไลน์ ผู้ดูแลระบบสามารถบริหารจัดการข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว 2) ผลการประเมินคุณภาพระบบเบิกจ่ายวัสดุโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.53$) และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบเบิกจ่ายวัสดุโดยผู้ใช้งานในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.50$)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบเบิกจ่ายวัสดุ สาขาวิชาชีววิทยา
2. เพื่อประเมินคุณภาพระบบเบิกจ่ายวัสดุ สาขาวิชาชีววิทยา
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบเบิกจ่ายวัสดุ สาขาวิชาชีววิทยา

ขั้นตอนการดำเนินงาน

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรองเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เลขที่โครงการ HE673143

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. Web Application ระบบเบิกจ่ายวัสดุ เป็นภาษาพีเอชพี (PHP) และใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูล MySQL
2. แบบประเมินคุณภาพ ค่าความเที่ยงตรงของแบบประเมิน IOC เฉลี่ยรวม = 0.89
3. แบบประเมินความพึงพอใจ ค่าความเที่ยงตรงของแบบประเมิน IOC เฉลี่ยรวม = 0.90

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (150 คน) อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษาบัณฑิตศึกษา และนักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. กลุ่มตัวอย่าง (108 คน) อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษาบัณฑิตศึกษา และนักศึกษาปริญญาตรี ที่มาใช้บริการเบิกจ่ายวัสดุโดยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Krejcie and Morgan, 1970)

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจำกัดให้ผู้ใช้งานเข้าระบบได้เฉพาะสาขาวิชาชีววิทยา เพื่อป้องกันการเข้าใช้จากคนทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้อง
2. ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องขั้นตอน และกฎระเบียบในการเบิกจ่ายวัสดุ เนื่องจากผู้ใช้งานบางคนยังไม่เข้าใจขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุ และวันเวลาการรับวัสดุ
3. ควรพัฒนาระบบการเบิกจ่ายวัสดุ ให้สามารถใช้งานร่วมกับระบบการเบิกจ่ายสารเคมี และระบบการยืม-คืนวัสดุครุภัณฑ์
4. ควรพัฒนาระบบให้มีการแจ้งสรุปค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเบิกจ่ายวัสดุรายบุคคล โดยแจ้งข้อมูลทางอีเมลล์

เอกสารอ้างอิง

- ณพัตยวรรณ วิไลภา, สุธิตา พิทธิพัฒน์กุล และณัฐพร ราโพ. (2564). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการพัสดุ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร.พระนคร, 6(2), 63-74.
- ณัฐภัทร จินดาตวง และธิดาภัทร อนุชาญ. (2566). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันสำหรับเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์หมุนเวียน งานลิขสิทธิ์ประชาชนผู้ป่วย โรงพยาบาลสงขลานครินทร์. วารสารวิชาการเพื่อการพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ (USID), 4(2), 1-12.
- ดอกจันทร์ ศิริรัตน์ และกิตติรัตน์ สวัสดิ์ศรีรักษ์. (2566). การพัฒนาคุณภาพการเบิก-จ่ายอุปกรณ์การแพทย์ด้วยระบบไร้กระดาษ งานวิจัยกลาง โรงพยาบาลชัยภูมิ. ชัยภูมิเวชสาร, 43(2), 51-61.
- ปิยภัทร ออสุวรรณ และสุนันท์ ธาติ. (2566). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันเพื่อการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์สำนักงานอย่างมีประสิทธิภาพและไร้กระดาษ กรณีศึกษา กองพันทหารม้าที่ 9 กองพลทหารราบที่ 4. Journal of Logistics and Digital Supply Chain, 1(3), 52-67.
- ภราเดช สุจริต, สุรสิทธิ์ อัยปัดมาวงศ์, ชัยนันท์ สมพงษ์, สุชาลินี คุปตะบุตร และนิภาพร ชนมะมาร. (2566). การพัฒนาระบบบริหารจัดการอุปกรณ์ประเภทคอนกรีต ในแผนกคลังพัสดุของกองไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสกลนคร. วารสารวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 3(2), 1-15.
- วรรณิ์ วุฒิเกตุ, มณีญา ดิษฐสกุล และหทัยกานต์ พานทอง. (2566). ผลการพัฒนาระบบเบิกจ่ายอุปกรณ์ปราศจากเชื้อ โรงพยาบาลสมุทรปราการ. วารสารวิชาการ โรงพยาบาลสมุทรปราการ, 1(2), 31-46.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

ที่มาของภาพ: <https://bio.kku.net/images/sc03front.jpg>

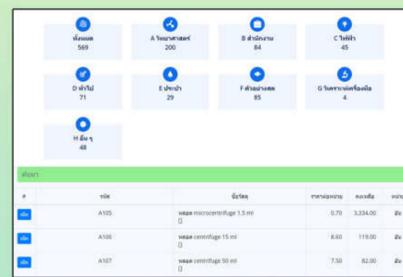
ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาระบบเบิกจ่ายวัสดุ

ระบบเบิกจ่ายวัสดุ สาขาวิชาชีววิทยา แบ่งการทำงานออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มผู้ใช้งาน

ภาพหน้าจอการค้นหารายการวัสดุ

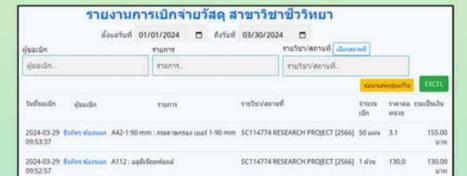

ภาพหน้าจอรายงานผลการเบิกจ่ายวัสดุ

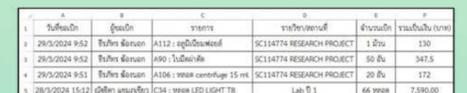
กลุ่มผู้ดูแลระบบ

ภาพหน้าจอการอนุมัติเบิกจ่ายวัสดุ

ภาพหน้าจอการค้นหารายการต่าง ๆ

ภาพรายงานในรูปแบบไฟล์ Microsoft Office Excel

3. ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบเบิกจ่ายวัสดุ

ประเด็นความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	การแปลผล
1. ความเหมาะสมของการเข้าถึงระบบมีความปลอดภัย	4.61	0.51	มากที่สุด
2. ระบบมีความทันสมัย น่าสนใจ	4.59	0.51	มากที่สุด
3. ความชัดเจนของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย	4.48	0.50	มาก
4. ระบบรองรับการเข้าถึงข้อมูลจากหลากหลายอุปกรณ์	4.65	0.48	มากที่สุด
5. ระบบใช้งานง่าย สะดวก และรวดเร็ว	4.70	0.46	มากที่สุด
6. มีการจัดหมวดหมู่วัสดุให้แยกต่อการค้นหา และการเบิกจ่าย	4.51	0.50	มากที่สุด
7. ระบบแสดงผลการเบิกจ่ายวัสดุได้ถูกต้อง ครบถ้วน	4.68	0.49	มากที่สุด
8. ผู้ใช้งานสามารถตรวจสอบประวัติการเบิกจ่ายวัสดุ ด้วยตนเองได้ง่ายผ่านระบบออนไลน์	4.63	0.49	มากที่สุด
9. ระบบช่วยคัดค้านข้อสงสัย และเคลงวในการเบิกจ่ายวัสดุ	4.54	0.52	มากที่สุด
10. ระบบสามารถนำไปใช้งานได้จริง และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	4.66	0.50	มากที่สุด
รวม	4.60	0.50	มากที่สุด

2. ผลการประเมินคุณภาพของระบบเบิกจ่ายวัสดุ

ประเด็นคุณภาพ	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	การแปลผล
ด้านการออกแบบ	4.47	0.58	มาก
1. ระบบมีความทันสมัย น่าสนใจ	4.33	0.58	มาก
2. ความชัดเจนของภาษาที่ใช้สื่อความหมาย	4.33	0.58	มาก
3. ความเหมาะสมของข้อความ คำศัพท์มีขนาดเหมาะสม อ่านง่าย	4.33	0.58	มาก
4. ความเหมาะสมของรูปแบบในการจัดวางเมนูต่าง ๆ	4.67	0.58	มากที่สุด
5. ขั้นตอนการทำงานของระบบเข้าใจง่าย เมนูมีขั้นตอน	4.67	0.58	มากที่สุด
ด้านการนำข้อมูลมาใช้งาน	4.67	0.58	มากที่สุด
1. ระบบรองรับการเข้าถึงข้อมูลจากหลากหลายอุปกรณ์	4.67	0.58	มากที่สุด
2. ความเหมาะสมของการเข้าถึงระบบมีความปลอดภัย	4.67	0.58	มากที่สุด
3. ความรวดเร็วในการแสดงผล	4.67	0.58	มากที่สุด
4. มีการจัดหมวดหมู่วัสดุให้แยกต่อการค้นหา และการเบิกจ่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
5. ระบบแสดงผลการเบิกจ่ายวัสดุได้ถูกต้อง ครบถ้วน	4.67	0.58	มากที่สุด
6. ระบบสามารถจัดการข้อมูลต่าง ๆ ได้	4.33	0.58	มาก
7. ระบบสามารถเรียกดูรายงานได้แบบเรียลไทม์	4.33	0.58	มาก
8. ความชัดเจนของรายงานแสดงผล	4.33	0.58	มาก
ด้านประโยชน์และการนำไปใช้	4.67	0.43	มากที่สุด
1. ระบบใช้งานง่าย และสะดวก	4.67	0.58	มากที่สุด
2. ระบบช่วยคัดค้านข้อสงสัย และเคลงวในการเบิกจ่ายวัสดุ	4.33	0.58	มาก
3. ระบบสามารถสืบค้นข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูล	4.67	0.58	มากที่สุด
4. ระบบสามารถนำไปใช้งานได้จริง และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน	5.00	0	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.57	0.53	มากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

1. การพัฒนาระบบการเบิกจ่ายวัสดุ สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ใช้แนวคิดการพัฒนาแบบ SDLC โดยพัฒนาระบบในรูปแบบ Web Application ด้วยภาษา PHP และใช้ระบบการจัดการฐานข้อมูล MySQL สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภัทร จินดาตวง และธิดาภัทร อนุชาญ (2566), ปิยภัทร ออสุวรรณ และสุนันท์ ธาติ (2566)
2. การประเมินคุณภาพระบบเบิกจ่ายวัสดุ ผลการทดสอบคุณภาพของระบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.53$) แสดงว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของภราเดช สุจริต และคณะ (2566), ณพัตยวรรณ วิไลภา และคณะ (2564)
3. การประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบเบิกจ่ายวัสดุ โดยผู้ใช้งานระบบ จำนวน 108 คน พบว่าผลการประเมินรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60, S.D. = 0.50$) สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณิ์ วุฒิเกตุ และคณะ (2566), ดอกจันทร์ ศิริรัตน์ และกิตติรัตน์ สวัสดิ์ศรีรักษ์ (2566)